

Technologie ochrony środowiska

Austriackie koncepcje i tendencje

Na posiedzeniu w marcu 2000 r. w Lizbonie Rada Europejska przyjęła 10-letnią strategię, której celem jest uczynienie z Unii Europejskiej najbardziej konkurencyjnego, dynamicznego i opartego na rzetelnej wiedzy regionu gospodarczego na świecie, który równocześnie przykłada ogromną wagę do zagadnień ochrony środowiska.

Na początku 2004 r. w „Planie działania w dziedzinie technologii środowiskowych (ETAP) stworzono najważniejsze warunki ramowe dla dalszego rozwoju i rozpowszechniania przyjaznych dla środowiska technologii, produktów i usług. Strategia Lizbońska w nadchodzących 10 latach będzie współtworzyć rozwój technologii środowiskowych w Europie.

Gospodarka odpadowa i wodno-ściekowa

Europejski przemysł ochrony środowiska już dziś wnosi znaczny wkład w zrównoważony rozwój. W sektorze tym zatrudnionych jest ok. 2 mln ludzi, a jego roczny obrót wynosi 183 mld euro.

czania ścieków, oczyszczania i odkażania wód powierzchniowych i gruntowych lub też gospodarki odpadami (zakładanie nowoczesnych składowisk odpadów zgodnie z wytycznymi UE, budowa spalarni, wprowadzanie systemów selektywnej zbiórki i systemów recyklingu itp.). Aktualnie austriackie przedsiębiorstwa działają na całym świecie. Korzystając z doświadczeń austriackich (instalacja do termicznej obróbki odpadów Zwentendorf/Dürnröhr), przedsiębiorstwo dostaw energii i usług (EVN) z siedzibą w dolnej Austrii w marcu br. rozpoczęło w Moskwie budowę takiej instalacji o rocznej wydajności 330 tys. ton. Nakłady na tę inwestycję szacuje się na ok. 175 mln euro, z czego 20-25% to kapitał własny, a 75-80% kapitał zagraniczny¹. Największa prywatna firma gospodarki komunalnej w Austrii, przedsiębiorstwo „Saubermacher”, które obsługuje 400 gmin i 25 tys. klientów, ma udziały w 16 zagranicznych spółkach joint-venture².

Odnawialne źródła energii

Również w przypadku instalacji CHP, w których występuje skojarzone wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej, gdzie zapotrzebowanie na energię jest o 1/3 mniejsze w porównaniu z tradycyjną produkcją prądu i ciepła w elektrowniach kondensacyjnych i kotłowniach, Austria może pochwalić się wieloma innowacyjnymi projektami. Na przykład w Vorarlberg odbywa się skojarzone wytwarzanie ciepła, energii elektrycznej i zimna (trójgeneracja). Działanie instalacji oparte jest na biomase powstałej z odpadów drzewnych. Dzięki funkcjonowaniu takiej instalacji (firmy „BIOSTROM Erzeugungs”) istnieje możliwość oddawania do sieci elektrycznej ok. 8250 MWh energii otrzymanej z odnawialnych źródeł i oszczędzenia blisko 3400 MWh, zastępując sprężarki chłodziarkami absorpcyjnymi (projekt)³. Na uwagę zasługuje potężne know-how, które Austria posiada w kwestiach odnawialnych źródeł energii (biomasa, energia wodna i słoneczna, fotowoltaika itp.). Plasuje to ją na pozycji lide-

fol. Archiwum Anbys

Wizytówką austriackiej gospodarki odpadami jest wiedeńska spalarnia odpadów komunalnych.

ra w tej dziedzinie, dlatego powinna być postrzegana przez Polskę jako potencjalny partner przy modernizacji lub budowie nowych instalacji. W ogólnym rozrachunku zużycie prądu w Austrii pokrywane jest w 1/4 z odnawialnych źródeł energii, przy czym energia wodna i energia z biomasy stanowią połowę tej ilości. Kraj ten cieszy się pozycją technologicznego lidera w zakresie wykorzystania biomasy na cele energetyczne. Aktualnie w Wiedniu powstaje największa w państwie elektrownia na biomasę o mocy 62,5 MW. Od 2006 r. będzie ona

fol. © BMLFUW/Michalski

Austria to klasyczny przykład „kraju technologii środowiskowych”. Austriacki minister środowiska Josef Pröll podczas dyskusji panelowej w ramach Światowego Forum Odnawialnych Źródeł Energii (11. maj 2005 r.).

Austria, jako klasyczny kraj technologii środowiskowych, zajmuje w Europie wiodącą pozycję. W najbardziej dynamicznych dziedzinach, takich jak gospodarka odpadowa i wodna, austriackie przedsiębiorstwa mogą pochwalić się ciekawymi ofertami i rozwiązaniami systemowymi, które — zwłaszcza w najbliższych latach — powinny okazać się interesujące dla Polski w kwestiach poprawy stanu środowiska i wyposażenia infrastruktury. Interesujące zarówno w kwestii infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej (np. budowy oczyszczalni ścieków czy modernizacji starych i budowy nowych sieci wodociągowych), jak i technologii oczysz-

fol. B. Paprzycki

dotarczać energię elektryczną dla 45 tys. i ciepło dla 12 tys. mieszkań. W porównaniu z tej samej wielkości elektrownią na paliwa kopalne emisja CO₂ do atmosfery będzie mniejsza o ok. 144 tys. ton⁴. Austria znajduje się także w czołówce krajów wykorzystujących energię słoneczną — jeśli chodzi o ilość nowo montowanych kolektorów słonecznych plasuje się ona na trzecim miejscu (za Hiszpanią i Włochami). Eksperti szacują, że w przyszłości ok. 55% ciepłej wody może być przygotowywane z wykorzystaniem energii słonecznej. Stąd coraz bardziej na znaczeniu zyskują rozwiązania technologiczne związane z ochroną środowiska oraz projekty produkcyjne tzw. czystej produkcji, dzięki którym możliwe jest powiązanie ze sobą wzrostu gospodarczego, wykorzystania zasobów naturalnych oraz ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami — zgodnie ze Strategią Lizbońską. Z tego względu ważnym elementem polityki austriackiego ministerstwa ds. ochrony środowiska będzie profesjonalna promocja i sprzedaż technologii z zakresu ochrony środowiska⁵. Jednym z takich projektów jest wspólna inicjatywa eksportowa Ministerstwa Ochrony Środowiska i Izby Gospodarczej, która zostanie zapoczątkowana w Bukareszcie w październiku 2005 r. Oprócz znaczącego wkładu w ogólnoświatowe działania na rzecz ochrony środowiska, celem projektu jest ułatwienie sprzedaży

austriackich technologii z zakresu ochrony środowiska poza granicami kraju oraz szerzenie w innych państwach informacji dotyczących możliwości ich stosowania. Istotne jest też wskazanie ekologicznych i ekonomicznych zalet rozwiązań technologicznych w dziedzinie ekologii, proponowanych przez austriackie przedsiębiorstwa.

Szansa na przyszłość

Podczas wizyty polskiego ministra środowiska Jerzego Swatonia w Wiedniu (31.3.-2.4.2005) spotkali się nie tylko obaj ministrowie, ale również wielu przedstawicieli austriackiej gospodarki, którzy już od dawna z sukcesem prowadzą w Polsce działalność na polu ochrony środowiska. Poza aktualnymi tematami dotyczącymi UE omawiano również szanse i możliwości dalszej współpracy. Ponieważ w pierwszym półroczu 2006 r. Austria obejmuje przewodnictwo w UE, przewiduje się położenie nacisku na kwestie związane z powietrzem, odpadami i środowiskiem miejskim. Można więc oczekiwać, że w najbliższym czasie austriacka „eksportowa ofensywa technologii środowiskowych” zawita do Polski. Tego rodzaju polsko-austriackie inicjatywy (np. wzajemne wsparcie w zakresie implementacji programów ochrony środowiska) powinny wносить znaczący wkład w ochronę środowiska w Europie.

Austria znajduje się także w czołówce krajów wykorzystujących energię słoneczną.

Źródła

1. www.avn.at.
2. www.saubermacher.at.
3. www.energytech.at.
4. www.umweltnet.at.
5. www.pressestext.ch.
6. www.lebensministerium.at.

dr Dörthe Kunellis,
Ministerstwo Ochrony Środowiska, Austria

Śródtytuły od redakcji

Osoby, które chcą nawiązać współpracę z austriackimi firmami zajmującymi się kompostowaniem odpadów, powinny się skontaktować z Biurem Rady Handlowego Ambasady Austrii (www.austriantrade.org/poland).

